

s'estableix una relació ininterrompuda entre tots els dialectes occidentals del castellà, tant del nord com del sud. Aquesta relació es palesa en fets gramaticals, especialment de pronunciació, i en el lèxic.

Prècedeix el treball pròpiament dit una introducció, dedicada a un breu estudi geogràfico-històric de la comarca, i a l'exposició del mètode que hom ha seguit per a l'arreglada de materials. Tal vegada ens plauria de saber quelcom més sobre la vida dels habitants, llur caràcter, aficions, etc. Quant al mètode, el Sr. Zamora no ha lluitat contra el factor temps, cosa tan freqüent en aquests estudis preparats sobre el terreny, perquè aprofità un sojorn de més d'un any a Mèrida; per això el seu coneixement del parlar local ha pogut anar-se sedimentant pausadament durant mesos i mesos, i solament com a ratificació hagué d'usar del procediment d'enquesta.

En l'estudi lingüístic cal destacar el capítol dedicat a peculiaritats fonètiques, fet amb molt de rigor i precisió; segueixen ràpidament els altres punts d'evolució lingüística (vocalisme, consonantisme, composició, morfologia, sintaxi, lèxic), confrontant els comportaments amb el castellà o altres dialectes. En tots aquests capítols sovintegen les referències a l'orient lingüístic peninsular (aragonès, català, parlars murcians, etc.).²

La part més important d'aquest treball és el vocabulari, que conté tots els termes dialectals recollits, amb transcripció fonètica, definició, referències a altres parlars, a textos antics, etc. Moltes vegades, fotografies o gravats acompanyen les definicions. El Sr. Zamora també ha recollit amb especial interès els noms de tipus folklòric, per exemple dels jocs de nois.

La monografia del parlar de Mèrida haurà de prendre's en consideració per a qualsevol treball de dialectologia hispànica, per la matèria que estudia i pel rigor científic que hi ha aplicat el Sr. Zamora.

A.-M. B. i M.

El bable de Cabranes, por MARÍA-JOSEFA CANELLADA. Madrid, Instituto Antonio de Nebrija (CSIC), 1944. 378 pàgs. + iv làms. + 1 mapa + 6 gràfics. («Revista de Filología Española», Anejo XXXI.)

Una altra aportació a la dialectologia hispànica és aquest important estudi de la modalitat lingüística de Cabranes, zona que correspon a l'asturià central (pertany al partit d'Infiesto). L'ambientació de la comarca encara és més breu que la d'*El habla de Mérida y sus cercanías* del Sr. Zamora Vicente,¹ per la qual cosa el lector corre el perill de perdre's en aquest món tan ric com complicat dels parlars asturians. L'estudi del dialecte d'un *concejo* hauria de situar-se, geogràficament i lingüística, dintre del mosaic dels parlars que el rodegen.

Un ràpid examen fonètic, morfològic, sintàctic, de la conjugació (aquest, tractat independentment) i de l'entonació, presenta la caracterització del dialecte. Entre els fets fonètics, cal destacar l'aspiració de la *h* (en les paraules que comencen amb el diftong *we*, perquè, altrament, Cabranes cau totalment

2. De vegades hom no ha seguit un criteri únic en aquestes referències; per exemple, trobem citat el català en algun punt lèxic (com *braguer*, pàg. 47; *mistura*, pàg. 49, etc.), i, en canvi, falta en algun comportament fonètic o morfològic (com la pèrdua de la -r final dels infinitius, pàg. 36, etc.).

1. Vegeu la recensió anterior.

dins de la zona de conservació de la F- llatina),² i la palatalització, que absorbeix fins les paraules d'introducció més recent.

Un capítol dedicat a l'entonació té quelcom de novetat en treballs d'aquesta índole, però hauria de considerar-se indispensable en qualsevol estudi de dialectologia, tota vegada que l'entonació és l'element lingüístic més conservador i que denuncia amb més facilitat l'origen dialectal d'un subjecte. Naturalment acompanyen l'exposició una sèrie de línies tonals que s'interpreten en el text, i que fan veure que l'entonació del bable és riquíssima de matisos, i molt més modulada que la castellana. És aquest un camí ja fressat per l'autora en alguna altra ocasió, amb plausible resultat.³

El cos més important d'aquest treball és el vocabulari (pàgs. 69-372), d'una riquesa extraordinària, i que ha estat recollit amb molta cura, com pot comprovar-se per la fixació de les definicions. Hi manquen, però, dos factors ben importants: en primer lloc, un ús regular de transcripció fonètica, perquè, encara que l'autora ha establert una ortografia *fonètica* que és, d'altra banda, la més lògica,⁴ moltes vegades el lector dubta i desitjaria una exposició més concreta. En segon lloc, creiem que hauria valgut la pena de donar sistemàticament referències a altres treballs dialectals, que permetrien, ja sia per analogia, ja sia per contrast, de situar el *bable* de Cabranes entre els parlars asturians en general.⁵

Malgrat aquestes petites reserves, no vacillem a afirmar que l'estudi del parlar de Cabranes és una de les millors contribucions a la dialectologia asturiana.

A.-M. B. i M.

Vocabulario del alto-aragonés (De Alquezar y pueblos próximos), por PEDRO ARNAL CAVERO. Madrid, Instituto Antonio de Nebrija (CSIC), 1944. 32 pàgs. («Biblioteca de Tradiciones Populares».)

Aquest petit Vocabulari no té la pretensió d'ésser considerat un treball d'erudició. No conté un pròleg que orienti el lector, no explica quin criteri s'ha seguit per a la fixació de l'ortografia, no hi ha bibliografia ni cites de treballs lingüístics o lexicogràfics (si no és algunes referències al diccionari de Borao). Tampoc no esgota el vocabulari de l'Alt Aragó. Malgrat tot, és una aportació molt útil perquè implica una localització geogràfica (comarca d'Alquézar) de termes l'extensió dels quals pot convenir un dia de determinar. Ultra això, ajuda a precisar definicions de mots dialectals, perquè dona ben

2. Vegeu, sobre aquest punt, el treball de L. RODRÍGUEZ CASTELLANO, *La aspiración de la «h» en el oriente de Asturias* (Oviedo 1946), 18-19.

3. Vegeu, per exemple, M.ª JOSEFA CANELLADA, *Notas de entonación extremeña*, *RFE*, XXV (1941), 79-91.

4. Observem, però, que enlloc no s'explica quin criteri ha estat seguit per a usar una ortografia determinada, ni hi ha cap taula d'equivalències entre signes i fonemes.

5. És, en aquest camp, omissió greu la manca de bibliografia: no hi ha cap indicació, ni tan sols de treballs sobre asturià, i els que hom cita en el vocabulari apareixen senyalats amb una inicial majúscula, que potser no serà molt clara per a tothom. Així mateix s'hauria hagut d'indicar, per clau, els textos antics que de vegades son adduïts.